

Sandra på Norrlövsta

Lisbeth Pahnke

Sandra på Norrlövsta

Lisbeth Pahnke

 SAGA
LITÉRATUR

Lisbeth Pahnke

SANDRA PÅ NORRLÖVSTA

SAGA EGMONT

Sandra på Norrlövsta

Omslagsfoto: Shutterstock

Copyright © 1983, 2018 Lisbeth Pahnke och Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

All rights reserved

ISBN: 9788711753774

1. E-boksutgåva, 2018

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är ett förlag i Lindhardt og Ringhof, ett förlag inom Egmont-koncernen

Norrlövsta

I samma ögonblick som Sandra red in bland björkarna längst nere på ängen förstod hon att det var ett misstag. För sent försökte hon hejda det svartbruna lilla stoet. Den inbjudande gröna mattan under träden var rena sankmarken efter allt regnande den senaste veckan. Det klafsade till, ett sugande klafs runt benen på Morena, som förskräckt tog ett par snabba steg åt sidan och sjönk ner ännu mer.

Jag måste tillbaka! tänkte Sandra desperat och försökte vända sin häst. Morena kastade sig runt, men bakbenen som satt fast i gytjan kom inte loss utan vek sig i vändningen — och plötsligt låg de där i dyn, Sandra i farlig närhet av de förtvivlat sprattlande hästhovarna. Allt gick så fort. Hon rullade undan och var kvickt uppe på benen. Morena var ännu snabbare, kastade sig iväg med magen och halva sadeln drypande av dy, tyglarna slängde och stigbyglarna hängde lösa och slog mot hästen under den vilda galoppen uppför ängen.

”Morena!” ropade Sandra, fast hon visste att det var lönlöst. ”Morena! Stanna, vänta, Morena...”

Det luktade unket av dy och blöt jord, det bubblade av smutsbrunt vatten i de svarta hålen som Morena hade sparkat upp i gräset och Sandra skyndade sig att dra sig

loss innan stövlarna hann sjunka ner för mycket och klev fort över till säkrare mark. Allt hon såg av sin häst var ett par bakhovar som snabbt försvann. Hon hörde klappret när Morena nådde grusvägen där uppe och sedan blev det tyst.

Typiskt henne! tänkte Sandra uppgivet. Raka vägen hem förstås. Pirat skulle ha stannat. Pirat skulle aldrig ha stuckit ifrån henne så där. Hon skulle bara ha ropat på honom som hon gjort till Morena, och han hade tvärstannat och väntat. Men Pirat och hon, de var ju kompisar. De kände varann. Annat var det med Morena.

Sandra suckade. Hon kände sig mörbultad. Hon hade nog fått en spark i alla fall. Eller ramlat lite avigt. Ena armen kändes stel. Och så hon såg ut! Den blöta svartjorden kletade sig fast på de ljusa ridbyxorna och den bruna manchesterjackan. Fyra kilometer att gå hem. Jättekul. Hon hoppades bara att Morena inte skulle möta någon bil på vägen, eller trassla in benen i tyglarna.

Men troligtvis skulle hon ta sig hem utan att det hände något, och bara stå där vid stalldörren, flämtande och lockig av svett på halsen, och vänta. Att någon skulle se henne där, förstå vad som hade hänt och komma och möta Sandra i bilen, det var ingenting att hoppas på. Pappa var på kontoret, Li hade inte kommit hem från skolan ännu, och mamma — Sandra måste le lite för sig själv, när hon tänkte på mamma — hon satt förstås vid sin vävstol helt förlorad för omvärlden, medan hennes senaste konstverk växte fram. Ja, mamma — hon skulle inte lägga märke till om så tio hästar gnäggade utanför hennes fönster. Så det var ingenting annat att göra än att börja gå hemåt.

Sandra hann tänka rätt så mycket på vägen hem. Fyra kilometer är ju en bit att traska i leriga ridstövlar, särskilt om det är backigt och uppför nästan hela tiden — och det

var det. Och hon tänkte på allt som hade hänt den sista tiden.

Hela sommaren hade Sandra och Li hört talas om Norrlövsta. Mamma hade pratat om de underbara gamla syrénbuskarna med sina kaskader av rödlila blomklasar, och pappa hade skrivit en dikt om körsbärsträden, som Li hade fnyst åt med en elvaårings hela överlägsenhet:

*Klarbärsträdens spröda blommor
står som vita fluffar
av spunnet socker
bland allt det ljusgröna
i backen upp till Norrlövsta.*

”Äh, lägg av, pappa!” hade Li sagt på sitt otåliga sätt, men Sandra hade tyckt om bilden som hennes pappa målade upp och som satte igång hennes fantasi. Och när det framåt hösten blev klart att de faktiskt skulle flytta ut på landet, ut till det Norrlövsta som pappa och mamma hade funnit och förälskat sig så i långt nere i Småland — så var det lyckan för Sandra. Det fanns nämligen ett stall på gården med fyra stora boxar, och bara tanken på att få ta med sig Morena och Pirat från deras trånga, nedslitna spiltor i det gamla ridhuset till ett alldeles eget stall på landet — det var obeskrivligt härligt.

Pirat hade blivit så sur och grinig i sin spilta på gamla dar, han tålde inte allt springande av ungar i ridskolestallet, och Sandra hade drömt om att få ge honom några lugna fina år på landet nu när de slutat tävla. Det var han värd. Åh, Pirat! Sandra tyckte fortfarande att han var lika vacker som den gången då han kom till henne för åtta år sedan, då de bägge var tio år. Pirat — en gulbrun apelkastad connemarapponny, charmig och snygg med

busiga ögon under en svart pannlugg. Hon var glad över att han var så gammal nu — hon kunde behålla honom med gott samvete. Låta honom ha det bra. Ingen ville väl köpa en artonårig ponny. I pengar räknat var han inte värd nånting. Men för Sandra skulle han för evigt vara en del av hennes liv, en del av hennes ungdom, hennes trygghet mot det hotfulla vuxenlivet som närmade sig.

Vuxna pratade nästan bara om pengar jämt. Att allting gick till skatt och att maten var dyr och att det var arbetslöshet i landet. Sandra tänkte aldrig bli som de. Det verkade som om vuxna aldrig hade tid att vara glada längre, de bara satt och såg på TV och lät sig översköljas av krig och kärnvapen och mord och svält och alla jordens hemskheter.

Men mamma, hon var i alla fall inte sån. Sandra kunde inte låta bli att fnittra lite för sig själv igen, när hon kämpade uppför den sista långa backen upp mot Norrlövsta och tänkte på mamma. Sin vackra mörkhåriga mamma Eliana som var konstnär och vävde in sin kärlek till allt levande i sina vävar. Under de två veckor de hittills hade bott på Norrlövsta hade mamma fått alla sina krukväxter att börja trivas i sin nya miljö, och Sandra visste att hon snart skulle få varje rum, varje fönster att blomma. Hon skötte om sina blommor som om de varit små lindebarn, vilket var konstigt med tanke på hur mycket annat hon glömde, laga mat till exempel. Mamma, hon kunde planera i detalj en väv som skulle ta flera veckor att göra klar, men planera maten för ett par dagar eller en helg, det kunde hon inte. Allting glömde hon utom sin konst och sina blommor.

Det var tur att pappa var lite mera praktisk av sig och köpte hem mat och sånt på vägen från jobbet, tänkte

Sandra. Fast han är ju lite rolig han med, med sina dikter om träd. Det var för trädens skull han blivit så förtjust i Norrlövsta, där det låg långt uppe på en höjd omgivet av ålderstigna askar, vars knotiga grenverk nu på hösten påminde om söndervärkta gamla arbetarhänder, och fick Sandra att tänka på hur de fattiga jordbrukarna förr i tiden hade slitit ute på de sluttande tegarna, innan gården till slut sålts och avstyckats. Nu växte skogsbolagets ungskog på de gamla åkrarna.

Men marken som är kvar runt huset och stallet, den räcker till oss och hästarna, tänkte Sandra. Några jordbrukare är vi inte. Men man kan ju tycka om att bo på landet i alla fall.

Sandra var nästan framme vid stallet nu. Hon hade gått och tänkt på allt möjligt annat för att inte jaga upp sig, men nu kom oron över henne på nytt. Tänk om Morena hade skadat sig! Eller tänk om hon inte alls sprungit hem — hon kanske inte hittade tillbaka till sitt nya stall ännu...

Hennes tankar avbröts av en gnäggning. Hon hörde att det var Pirat, inifrån stallet. Och svaret kom, otåligt, gällt. Det var en lättnad. Morena stod där utanför stalldörren, precis som hon hade hoppats. Skönt! Hon stod då åtminstone på alla fyra benen. Den mörkbruna halsen var svartlockig av svett, tyglarna hade åkt ner över hästhalsen och släpade i marken, smutsiga. Nu klev hon på dem också, innan Sandra hunnit fram, och samtidigt slängde hon upp huvudet med ett ryck — och där låg hela tränset med brett och allt i leran framför stalldörren, nackremmen hade gått rätt av på ena sidan, vid spännet.

”Nej, nu!” grälade Sandra och kände sig med ens mycket trött, när hon tänkte på allt jobb hon hade framför sig. ”Du är väl en apa. Först sticker du och sen förstör du dina

grejer. In med dig nu, så att jag får ta av dig sadeln och torka av dig och kolla om du har gjort dig illa nån stans.”

Hon öppnade stalldörren och lät Morena gå in själv. Pirat gnäggade och halvreste sig i sin box, men Morena strök öronen bakåt och bara blängde på honom. Nu när hon väl var inne i stallet brydde hon sig inte om honom längre. Hon gick in i sin box, kollade — som vanligt — om det möjligen fanns någon havre i krubban, vände sig besviket därifrån, gick runt några varv och ställde sig sedan att kissa i sitt vanliga hörn av boxen.

”Det är typiskt dig”, sa Sandra och började spänna loss sadelgjorden. ”Det där kunde du väl ha gjort ute medan du väntade.”

I vanliga fall tyckte Sandra att det var trivsamt och mysigt i det lilla stallet. Fyra stora boxar i rad längs den högra väggen och så stallgången till vänster om boxarna. Hästarna stod i mittenboxarna, först Morena, sedan Pirat. Längst bort var det tomt, så när som på hö och halm som Sandra tog ner från loftet — eller rännet som det visst hette här i Småland — och boxen närmast dörren tänkte Sandra göra iordning till sadelkammare. Hon hade storslagna planer på att måla och fixa med sadelhängare och krokar och hyllor och få allting som hon ville ha det. Bara inte just nu, med en lerig svettig häst att ta hand om, en smutsig sadel att göra ren och ett trasigt träs att laga, om det gick.

Nåja, det kunde ha varit värre. Morena verkade åtminstone inte ha tagit någon skada. Sandra böjde sig ner i halmen och lät fingrarna glida längs senior och kotor. Ingenting varmt eller uppsvällt eller ömt, inga trampsador på ballarna, och alla fyra skorna satt kvar. Hon kunde inte upptäcka nånting.

Sandra kastade en blick på klockan och blev förskräckt. Redan fyra! Och hon som lovat Li att de skulle åka till stan efter maten. Li skulle komma hem från skolan när som helst, och hon som inte alls var klar med stallet ännu. Hon slängde åt hästarna var sitt fång hö, torkade och gnuggade Morena med en halmfläta tills hon inte kunde göra mer — leran under magen var det bara inte lönt att göra något åt, den fick torka så kunde hon borsta bort den senare i kväll — på med det blå svettäcket och det blågula sommartäcket över.

Vatten. Så fort Sandra vred på kranen började Morena smågnägga ivrigt. Ett djupt mullrande läte som betydde "skynda på, jag är jättetörstig". Sandra hade med avsikt väntat med vattnet tills Morena inte längre var varm och svettig. Nu ställde hon fram hinken och det enda som hördes på en lång stund var ett klunk-klunk medan Morenas huvud försvann allt djupare ner i hinken. Till slut lyfte hon huvudet och tuggade belåtet med öppen mun så att det sista vattnet rann i strilar ner i halmen.

"Åh, vad du slabbar! Nej, nu måste jag sticka. Ät ditt hö nu. Hej då Pirat, hej då Morena!"

Sandra tog sadeln och tränset i famnen och skyndade sig uppför den korta backen mellan stallet och huset. Inte förrän nu kom hon på att Robbie saknades. Hade han inte hört henne? Han brukade ju alltid komma lunkande ner till stallet på stela ben och möta henne med en stillsam viftning på svansen och titta på henne med sina kärvliga grumliga gamla ögon. Att han inte längre orkade följa med henne ut på ridturer, det hade hon förstått. En dag i förra veckan hade han bara givit henne en lång blick och sakta vänt om och gått upp till huset, istället för att följa med när

hon red ut. Men han brukade åtminstone komma och möta henne efter ridturen.

Hon fick en klump i halsen. Sadeln kändes med ens blytung att bära på. Hon gick med dröjande steg den sista biten upp till huset. Sadelgjorden släpade i marken, men hon märkte det inte. Det brände av tårar under ögonlocken. Inte gråta, tänkte hon. Hundar kunde inte leva lika länge som människor, det visste hon ju. Men det gjorde så ont att tänka på Robbie.

Ingen Robbie uppe vid huset heller. Sandra la ifrån sig sadeln och tränset utanför ytterdörren och såg sig omkring. Nere vid grinden såg hon sin lillasyster komma knatande med snabba, ilskena steg — tydligen hade skolbussen varit försenad idag. Det syntes på långt håll hur arg hon var, hon slängde och dängde med skolväskan och sparkade stenar framför sig med de nya cowboystövlarna.

Slut på friden, tänkte Sandra. Hon undrade om det fanns någon som hade en sån jobbig lillasyster som hon. Ilsken eller glad, aldrig någonting mitt emellan. En glad Li, bubblande och babblande om skolan och kompisar och hästar, full av idéer och drömmar och påhitt, det hade varit jobbigt nog en sån här dag — men en ilsken Li, det var nästan mer än man stod ut med just nu, tänkte Sandra.

”Hallå!” ropade Sandra.

”Hej”, kom det surmulet från lillasyster. Hon var röd om kinderna efter den snabba promenaden, och det kortklippta brunsvarta håret var lockigt. Hennes mörkbruna ögon var svarta av ilska.

”Jag avskyr den här långa backen, som man måste plåga sig uppför varenda dag. Och jag avskyr skolan och mest av allt avskyr jag den där dumma Jörgen som bara retas!”

”Vad har han gjort nu då?”